

3 pav. Geležiniai žąslai iš šurfo 20 Tilžės g. 4. L. Zabielaitės nuotr.

Fig. 3. Iron bits from test pit 20 at Tilžės St. 4.

pradžios iki XX a. pradžios buvusios kapinės, kurios sprendžiant pagal to meto žemėlapius bei archeologinių tyrimų duomenis turėjo būti labiau į PV nuo tyrinėtos vietos, čia esančios ligoninės teritorijoje.

The field evaluations in Klaipėda

In 2013, small-scale excavations were conducted at three places in Klaipėda Old Town. Five test pits (a total of 5 m^2) were excavated at Didžiosios Vandens St. 28 and late 18th–19th-centuries fill layers with contemporaneous potsherds, stove tile fragments, pipe fragments (Fig. 1), glass shards, and roof tile fragments were discovered. 20 test pits (a total of 78.47 m^2) were excavated on the plot at Tilžės St. 4. A 0.3–2 m thick 17th–19th-centuries cultural layer with abundant contemporaneous potsherds, stove tile fragments, glass shards, and other isolated finds (Fig. 2) was discovered in the test pits closer to the street. Only isolated finds were discovered in the test pits excavated deep in the plot (Fig. 3). Five trenches (a total of 20.8 m^2) were excavated in the Baltikalnio Street district but no remains of the cemetery that existed there in the 18th – early 20th centuries were found.

KRAŽIAI

Vitalija Veževičienė,
Mindaugas Grikpėdis

Tyrimai Kražių miestelyje

Prieš pradedant įgyvendinti Kražių miestelio rekonstrukcijos projektą, 2013 m. spalio mėnesį numatytų žemės judinimo darbų vietose buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai. Jų metu projektuojamų įrengti pėsčiųjų bei dviračių takų, taip pat planuojamų pakloti elektros kabelių vietose bei turgaus aikštės grindinio keitimo vietoje iš viso ištirta 12 bendro 12 m^2 ploto šurfų (1 pav.). Tirti plotai patenka į senojo miesto vietos (UK 13012) bei Kražių kolegijos (UK 1381) saugomas teritorijas.

Ankstesnių archeologinių tyrimų Kražiuose metu daugiausiai tyrinėta buvusi jėzuitų kolegija ir jos aplinka. Tyrimus vykdė: 1975 m. tyrė A. Lisanka, 1988–1989 – R. Sprainaitis (*ATL 1988 ir 1989 metais*, V., 1990, p. 154–157), 2002–2003 – T. Poška (*ATL 2002 metais*, V., 2003, p. 219–220; *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 208–209), 2008 – L. Deveikytė (*ATL 2008 metais*, V., 2009, p. 357–359), 2010–2011 – M. Michelbertas (*ATL 2010 metais*, V., 2011, p. 358–359; *ATL 2011 metais*, V., 2012, p. 408–410). Tyrimų metu aptikta XVI–XX a. radinių, XVI–XVIII a. mūro liekanų, XVII–XVIII a. palaidojimų bei X–XI a. pasaginė segė storėjančiais galais. 1997 m. 3 šurfus turgaus aikštėje ištyrė G. Aleliūnas. Aptikta XVII–XVIII a. keramikos fragmentų (*ATL 1996 ir1997 metais*, V., 1998, p. 360–362).

2013 m. tyrimų metu į R nuo jėzuitų kolegijos bei į ŠV nuo Vytauto ir M. K. Sarbievijaus gatvių sankryžos tirti šurfai 1–4. Šurfe 1 aptik-

tas natūraliai susiformavęs sluoksnis be radinių. Šurfuose 2–3 fiksuotas iki 1,7 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. Šurfe 4 aptiktas 1,5 m storio piltinės kilmės sluoksnis su XVII–XIX a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentais, taip pat jame atidengti XVIII a. mūriniai pastato pamatai su rūsio skliauto liekanomis (2 pav.).

Į ŠR nuo išlikusio kolegijos pastato tirti šurfai 5–6. Šurfe 5 fiksuotas supiltinės kilmės XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. Šurfe 6 20 cm gylyje atidengtas akmeninis grindinys, radinių nerasta. Į Š nuo kolegijos pastato tirtuose šurfuose 7–9 fiksuotas 1,6–1,9 m storio piltinės kilmės XIX–XX a. sluoksnis su pavieniais XVII–XVIII a. radiniais. Šurfe 8 rastas XVII a. I pusės

1 pav. Tyrinėtų vietų situacijos planas: 1 – 2013 m.; 2 – 2011 m.; 3 – 2010 m.; 4 – 2008 m.; 5 – 2003 m.; 6 – 2002 m.; 7 – 1997 m.; 8 – 1988–1989 m.; 9 – 1975 m. K. Minkevičiaus ir M. Grikpėdžio brėž.

Fig. 1. Situation plan of the locations excavated in: 1 – 2013; 2 – 2011; 3 – 2010; 4 – 2008; 5 – 2003; 6 – 2002; 7 – 1997; 8 – 1988–1989; 9 – 1975.

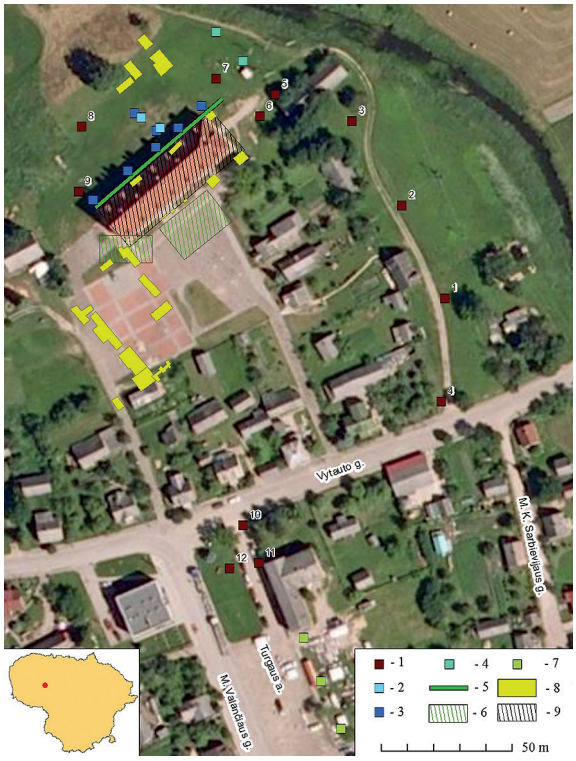

3 pav. Šurfe 12 atidengtas akmenų grindinys. M. Grikpėdžio nuotr.

Fig. 3. The stone paving unearthed in test pit 12.

2 pav. Šurfe 4 aptikti mūriniai pamatai su skliauto liekanomis. M. Grikpėdžio nuotr.

Fig. 2. The remains of a foundation with an arch that was discovered in test pit 4.

Gustavo Adolfo Rygos miesto šilingas bei 1940 m. Vokietijos Trečiojo Reicho 5 pfenigai. Šurfe 9 rasta varinė 1940 m. TSRS 3 kapeikų moneta.

Turgaus aikštės centrinėje bei R dalyse tirti šurfai 10–12. Juose iki 70 cm gylio fiksuoti XX a. supiltinės kilmės sluoksniai, o giliau aptiktas 50–80 cm storio XIX–XX a. pradžios nesuardytas kultūrinis sluoksnis. Įžemis juose nepasiektas. Šurfuose 10 ir 12, 1,2 ir 1,4 m gylyje atidengti akmeniniai grindiniai (3 pav.).

Tyrimų metu metalo ieškikliu žvalgytas 150 m į Š nuo kolegijos pastato esantis runkelių laukas. Jame aptiktas varinis XVII a. vidurio Jono Kazimiero Vazos šilingas.

The investigation in the town of Kražiai

In 2013, 12 test pits (a total of 12 m^2) were excavated (Fig. 1). A 19th–20th-centuries cultural layer was recorded in test pits 2–3; the remains of an arched masonry foundation from an 18th-century building in test pit 4 (Fig. 2); 19th–20th-centuries fill layers in test pit 5, stone paving in test pit 6, a 19th–20th-centuries cultural fill layer with isolated 17th–18th-centuries finds in test pits 7–9; a 19th–20th-centuries cultural layer in test pits 10–12, which were excavated in Turgaus Square; and stone paving in test pits 10 and 12 (Fig. 3).

PALANGA

Virgilijus Bračiulis

Senojo Turgaus gatvė 13

2013 m. spalio mėnesį vykdyti detalūs archeologiniai tyrimai Palangos mieste, privatiems asmenims priklausančiame sklype, projektuojamo užstatymo vietoje, adresu Senojo Turgaus g. 13. Sklypas yra senojo Palangos miesto (UK 17139) R dalyje, šalia Senojo Turgaus gatvės. Sklype buvo nugriautas anksčiau

1 pav. Perkasos 1 vaizdas iš PR. V. Bračiulio nuotr.
Fig. 1. Trench 1 as seen from the SE.

